

РЕШЕНИЕ

№ 18219

гр. София, 28.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 05.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **7296** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на адв. Е. Д., като пълномощник на „АГЕНЦИЯ ЗА КОНТРОЛ НА ПРОСРОЧЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ“ АД, ЕИК[ЕИК], срещу ОТКАЗ, обективиран в Писмо с рег. №ЕП-04-00-68^{#3} от 20.06.2023г. на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (НАП).

В жалбата са изложени доводи за недействителност на оспорвания Отказ за предоставяне на достъп до регистъра на НАП през средата за междурегистров обмен RegiX, от които може да се направи извод, че се претендира несъответствие на административния акт с материалноправните норми и с целта на закона. Жалбоподателят поддържа, че осигуряването на достъп до данни/справки/полета в средата за междурегистров обмен представлява административна услуга по смисъла на §1, т.2, б. „в“ от Закона за администрацията (ЗА) и отказът за извършването ѝ засяга законен интерес на дружеството и съответно за него е налице правен интерес от оспорването. Сочи, че „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД е небанкова финансова институция, вписана в регистъра на Българската народна банка (БНБ) по чл.3а от Закона за кредитните институции (ЗКИ) и същевременно е организация предоставяща обществени услуги по смисъла на чл.1, ал.2 от Закона за електронното управление (ЗЕУ). Твърди, че с разпоредбата на чл.40 ЗЕУ е въведено задължение за административните органи да предоставят електронни административни услуги на организациите, предоставящи обществени услуги по

смисъла на §1, т.12 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕУ, каквато организация, според жалбоподателя е „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД. Смята, че нормата на чл.2, ал.1 ЗЕУ регламентира ограничение за административните органи, лицата осъществяващи публични функции и организациите предоставящи обществени услуги, да изискват от гражданите и от други организации да предоставят вече събрани или създадени данни и ги задължава да съберат тези данни от първичния администратор на данните, какъвто в случая е НАП. Оспорва доводите на ответния административен орган, че достъпът на дружеството до заявения регистър може да бъде безразборен и неконтролируем, тъй като информацията, която „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД ще получи от НАП през средата за междурегистров обмен REGIX ще бъде единствено във връзка с конкретното лице за което се прави проверката и са подадени личните данни. Твърди също, че в приложимата нормативна уредба са предвидени достатъчно на брой и достатъчно стабилни механизми за контрол върху така предоставения достъп, сред които следене и проверка, както и възможност за спиране на вече предоставен достъп при наличие на основание за това. Изтъква, че като администратор на лични данни и задължено лице по чл.4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) дружеството подлежи на стриктен надзор от редица институции като БНБ, Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) и Държавната агенция за национална сигурност (ДАНС). Чрез процесуалния си представител адв. Д. поддържа жалбата и моли съда да отмени Отказа, обективиран в Писмо с рег. №ЕП-04-00-68^{#3} от 20.06.2023г. и да задължи НАП да предостави на „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД достъп до Регистър на уведомленията за трудовите договори и уведомленията за промяна на работодател. Претендира за разноски, съгласно представен списък. Доводи за незаконосъобразност на административния акт излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Ответникът - ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР на Националната агенция за приходите, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Д. Л. поддържа, че постановеният Отказ до данни чрез средата за междурегистров обмен RegiX е законосъобразен и не са налице сочените основания за неговата отмяна. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение. Доводи за неоснователност на жалбата излага и в представени писмени бележки по същество на спора.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и доказателствата събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Не се спори между страните, че жалбоподателят „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД е финансова институция по смисъла на чл.3, ал.1 ЗКИ и като такава, е вписан в публичния регистър на БНБ по чл.3а ЗКИ. Този факт се установява и с приетата по делото Заповед №БНБ-132131/14.12.2022г. на подуправителя на БНБ, ръководещ Управление „Банков надзор“ и чрез служебно извършена справка в Регистъра на финансовите институции на интернет страницата на БНБ, където дружеството фигурира под №BGR00467: https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fbnb.bg%2Fbnbweb%2Fgroups%2Fpublic%2Fdocuments%2Fbnb_download%2Fbs_fi_regintro_register_bg.xls&wdOrigin=BROWSELINK.

На 23.05.2021г. жалбоподателят е подал до Министерството на електронното

управление (МЕУ) Заявление с вх. №МЕУ-8394 за достъп до данни от регистри/справки/полета в средата за междурегистров обмен: Регистър на уведомленията за трудовите договори и уведомленията за промяна на работодател – Справка за сключване, изменение или прекратяване на трудовите договори и уведомления за промяна на работодател. Като правно основание за искания достъп са посочени нормите на чл.16 от Закона за потребителския кредит (ЗПК), с цел оценяване кредитоспособността на потребители по смисъла на тази разпоредба, и чл.66, ал.1 ЗМИП, с цел установяване произхода на средствата на клиентите по смисъла на този закон.

С писмо рег. №МЕУ-9047/06.06.2023г. главният секретар на МЕУ, на основание чл.15 от Общите условия за присъединяване на регистри и бази данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и осигуряване на достъп до тях (Общите условия), е уведомил изпълнителния директор на НАП за постъпилото заявление от „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД и му е указал, че следва да изрази становище относно включване на дружеството като потребител към средата за междурегистров обмен за достъп до посочените регистри и справки, администрирани от НАП.

Производството е приключило с постановяване на процесния акт, с който, на основание чл.8, ал.3, предл. 2^{по} от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги (НОИИСРЕАУ или Наредбата) във вр. с чл.15, ал.3 от Общите условия, НАП в качеството му на първичен администратор на данни, отказва на „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД достъп до заявления „Регистър на уведомленията за трудовите договори и уведомления за промяна на работодател“.

За изясняване на спорните факти по делото са приети писмени доказателства които съдът ще обсъди при формиране на правните изводи: Общи условия за присъединяване на регистри и бази данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и осигуряване на достъп до тях, утвърдени със Заповед №МЕУ-8476/29.08.2022г. на министъра на електронното управление; Решение №812104-175/23.07.2018г. на директора на Дирекция „Правно-нормативна дейност“ на Министерството на вътрешните работи (МВР); Писмо рег. №ФР-10-7943/10.11.2022г. на ДАНС; Писмо рег. №ФР-10-7125/05.10.2022г. на ДАНС; Писмо с изх. №БНБ-1332240/06.12.2019г. от подуправител на БНБ, ръководещ Управление „Банков надзор“; Писмо с изх. №ЕП-04-00-43^{#1}/31.03.2023г. на заместник изпълнителния директор на НАП; Уведомително писмо с рег. №МЕУ-4814/22.03.2023г. на министъра на електронното управление.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е в срок от лице което има право на жалба срещу акт на административен орган с който непосредствено се засяга законен интерес на жалбоподателя и който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност по силата на чл.120 от Конституцията на РБългария.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до

следните изводи:

Процесният Отказ е издаден от компетентен административен орган – първичен администратор на данни по смисъла на чл.8, ал.3 от Наредбата във вр. с чл.2, ал.2 ЗЕУ и чл.10, ал.1, т.1 от Закона за Националната агенция за приходите (ЗНАП).

Актът е в предписаната от закона форма и при издаването му не са допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила, установени в Наредбата и в Общите условия. Съдът споделя разбирането, че нарушението на административнопроизводствените правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган и до отмяна водят само нарушения, които, ако не бяха допуснати, би могло да се стигне и до друго решение по същество на поставения пред него въпрос.

Оспорваният акт е в съответствие и не противоречи на приложимите материалноправни норми и на целта на закона

Обществените отношения между административните органи, свързани с работата с електронни документи и предоставянето на административни услуги по електронен път, както и обменът на електронни документи между административните органи, е предмет на регулиране от Закона за електронното управление, като съгласно чл.1, ал.2, законът се прилага и по отношение на дейността на лицата, осъществяващи публични функции, и на организациите, предоставящи обществени услуги, доколкото в закон не е предвидено друго. Разпоредбата на чл.40 ЗЕУ предвижда, че лицата по чл.1, ал.1 и ал.2 са длъжни да предоставят помежду си вътрешни електронни административни услуги, свързани с осъществяването на правомощията им и с извършването на електронни административни услуги на гражданите и организациите, доколкото в закон не е предвидено друго.

Според чл.2, ал.1 ЗЕУ административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, не могат да изискват от гражданите и организациите представянето или доказването на вече събрани или създадени данни, а са длъжни да ги съберат служебно от първичния администратор на данните. Съгласно чл.2, ал.2 ЗЕУ първичният администратор на данни е административен орган, който по силата на закон събира или създава данни за гражданин или организация за първи път и изменя или заличава тези данни. Той предоставя на физическите и юридическите лица достъп до цялата информация, събрана за тях.

Условията за автоматизиран обмен на електронни документи като вътрешни електронни административни услуги са регламентирани в Наредбата. Съгласно чл.2, ал.1 от Наредбата министърът на електронното управление води регистър на регистрите, в който се вписват регистри и бази данни на първичните администратори на данни, в които се съдържат първични данни. Разпоредбата на чл.8, ал.2 от Наредбата предвижда, че достъпът до регистрите и базите данни се осъществява чрез подаване на заявление, съдържащо минимум данни за: произхода на заявлението - юридическото лице - заявител и информационната система; основанийето за получаването на данните, включително номер на преписка, ако има такава; длъжностното лице, извършващо заявяването, ако има такава. Първичният администратор на данни отказва достъп до данни на лицата, които ги заявяват, когато в заявлението за достъп липсва един или повече от изискуемите реквизити или заявителят няма право да получи данните съгласно закон.

Редът и условията за присъединяване на регистри и бази данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация RegiX и осигуряването на достъп до тях са регламентирани в Общите условия. Според приложимата норма на чл.10, ал.3 от Общите условия, лицата по чл.2, ал.1, т.1 – административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, имат право да получат достъп до регистри и бази данни в RegiX само при наличие на конкретно нормативно основание за искания достъп и във връзка с осъществяване на техните правомощия по закон. За предоставяне на достъп до регистрите и базите данни в RegiX посочените в чл.2, ал.1, т.1 лица подават заявление по образец до министъра на електронното управление в което задължително посочват конкретните правни основания за достъп и присъединяване към RegiX (чл.11, ал.1 и ал.5 от Общите условия).

По делото няма спор, че дружеството - жалбоподател е организация, предоставяща обществени услуги, по смисъла на определението, дадено в §1 т.12 ДР ЗЕУ (редакцията ДВ, бр.50/2016г.). Съгласно тази разпоредба "обществени услуги" са образователни, здравни, водоснабдителни, канализационни, топлоснабдителни, електроснабдителни, газоснабдителни, телекомуникационни, пощенски, банкови, финансови и удостоверителни по смисъла на Регламент (ЕС) 910/2014 или други подобни услуги, предоставени за задоволяване на обществени потребности, включително като търговска дейност, по повод на чието предоставяне могат да се извършват административни услуги. При това жалбоподателят е легитимиран да подаде заявление за достъп до регистрите и базите данни по чл.8, ал.2 от Наредбата.

Не е спорно и обстоятелството, че НАП е първичен администратор на данни по смисъла на определението, дадено в чл.2, ал.2 ЗЕУ.

За да постанови процесния отказ ответникът е обосновал извод, че по отношение на „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД не са налице посочените в Заявлението основания за достъп до „Регистър на уведомленията за трудовите договори и уведомленията за промяна на работодател“, администриран от НАП – чл.66 ЗМИП (изясняване на произхода на средствата на длъжника) и чл.16, ал.1 ЗПК. Този извод е законосъобразен.

Съгласно чл.16, ал.1 ЗПК кредиторът оценява кредитоспособността на потребителя въз основа на достатъчно информация, включително информация, получена от потребителя, и ако е необходимо, извършва справка в Централния кредитен регистър (ЦКР) или в друга база данни, използвана в РБългария за оценка на кредитоспособността на потребителите. Регистрите и справките, администрирани от НАП не са бази данни, предназначени и използвани за посочената в чл.16 ЗПК цел. Освен това ЦКР е публичен общодостъпен регистър на данни, от където следва извод, че законът предписва извършване на справки в публични бази данни, а не в такива с ограничен достъп. Този извод съдът обосновава и по аргумент от разпоредбата на чл.15, ал.9 от Общите условия, която въвежда забрана за първичните администратори на данни да отказват достъп до данни от публичен регистър, както и до публичната част на регистри и бази данни през RegiX. В този смисъл е и нормата на чл.15, ал.2 от Общите условия според която първичният администратор на данни изпраща служебно и безплатно данни на лицата по чл.2, ал.1, т.1, които въз основа на закон също обработват тези данни и са заявили желание да ги получават, освен ако в закон не е предвидено друго. В случая жалбоподателят не обработва по закон данните, съдържащи се в Регистър на уведомленията за трудовите договори и уведомленията за

промяна на работодател – Справка за сключване, изменение или прекратяване на трудовите договори и уведомления за промяна на работодател. Както беше отбелязано Регистрите и справките, администрирани от НАП не са публични бази данни по отношение на които първичният администратор не може да отказва достъп.

Идентичен е и изводът за неприложимост на разпоредбата на чл.66, ал.1, т.2 ЗМИП. Съгласно тази разпоредба производът на средствата се изяснява и чрез събиране на друга информация от официални независими източници - данни от публично достъпни регистри и бази от данни. Ако това, наред с поне още един способ измежду предвидените от специалния закон не даде резултат, производът на средствата може да се установи и с писмена декларация от клиента или негов представител – чл.66, ал.2 ЗМИП.

При това нормите посочени в Заявлението за достъп до данни на жалбоподателя – чл.16 ЗПК и чл.66 ЗМИП, постановяват извършването на необходимите справки да става в публично достъпни регистри и бази данни, каквито администрираните от НАП не са. В качеството си на първичен администратор на данни по смисъла на ЗЕУ, НАП е извършил дължимата проверка на основание чл. 8, ал.3 от Наредбата и чл.10, ал.3 от Общите условия и след като е установил липса на правно основание е постановил обоснован и мотивиран отказ за достъп до заявените регистри и справки.

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че Отказът обективизиран в Писмо с рег. №ЕП-04-00-68^{#3} от 20.06.2023г. на изпълнителния директор на НАП е законосъобразен административен акт и не са налице основания за неговата отмяна.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК на ответника се дължат разноски. Съгласно приложимата норма на чл.78, ал.8 от Гражданския процесуален кодекс в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. В настоящия случай ответникът е бил представляван от юрисконсулт, като съдът в съответствие с фактическата и правна сложност на делото и на основание чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ във вр. с чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, определя размер на възнаграждението – 200 (двеста) лева.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД София - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ ЖАЛБАТА на „АГЕНЦИЯ ЗА КОНТРОЛ НА ПРОСРОЧЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ“ АД, ЕИК[ЕИК], срещу ОТКАЗ, обективизиран в Писмо с рег. №ЕП-04-00-68^{#3} от 20.06.2023г. на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

ОСЪЖДА „АГЕНЦИЯ ЗА КОНТРОЛ НА ПРОСРОЧЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ“ АД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Националната агенция за приходите, представлявана от изпълнителния директор, с адрес – 1000 София, [улица], сумата 200 (двеста) лева – разноски по адм. дело №7296/2023г.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред **Върховния административен съд на РБългария**, в **14-дневен срок** от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова